

List izhaja 1. in 15.
vsakega meseca.
Posamezna številka 2 K.
Rokopisi se ne vra-
čajo in nefrankirana
pisma se ne spreje-
majo.
Inserati po dogovoru.

VOJNI INVALID

Uredništvo:
Šelenburgova ulica
številka 6/II, levo.
Upravištvo:
Poštni urad,
Ljubljana VII.

Glasilno splošne organizacije vojnih invalidov, vdov in sirot za Slovenijo.

Srečno novo leto!

Teško in naporno delo treh let v naši organizaciji in še težje spomine na prelite potoke krvi in solza, nepopisno gorje, mučne skrbi in težave, ki so jih pretrpele vojne žrtve v preteklih sedmih letih, je odneslo na videz seboj ravnokar minulo leto.

Ljudstvo je do dandanes ohranilo navado, ki obstoja brzkone od postanka sveta, da prepušča spominu naj zakrije ob nastopu novega leta vsaj za trenutek neprijetne dogodke preteklega leta ter se peča v veselem razpoloženju z raznimi upi na boljše razmere v novem letu.

Lepa je ta navada in vsakdo bi želel, da se trenutek blagodejnega razpoloženja spremeni v dosmrtno dobo zemljanov in sicer vseh brez razlike.

Želja ostaja le pobožna želja, medtem pa realnost vsakdanjega življenja in sedajnega povojnega še posebno, nam ne dopušča, da bi sanjali niti za trenutek, marveč nas sili z neizprosno obrazom k resnemu in treznemu razmišljanju za najbližjo bodočnost.

Resni in težki časi nas silijo, vse one, katerim je usoda le mačeha, da se pečamo z obračunom o svojem delovanju v minulem letu in že takoj v začetku novega leta izdelamo nujno potrebne načrte za izboljšanje svojega težkega življenskega stanja.

Napravili smo obračun in prišli smo do spoznanja, da vkljub vsem težkočam in oviram, ki smo jih srečevali na poti do našega cilja, vendarle nismo omagali.

Vsemu našemu članstvu, vsem čitateljem, sotrudnikom in naročnikom našega glasila ter podpirateljem naše organizacije, izrekamo iskreno zahvalo in vljudno prošnjo, da ostanejo še nadalje zvesti podporniki in boritelji vzajemnega dela v prid vojnim žrtvam.

Zavest odkritosrčne vzajemnosti, trdno prepričanje, da le združeni dospemo do željenega cilja, brezmejnja požrtvovalnost in nese-

bičnost ter neomajna volja so lastnosti, ki nam zamorejo stati kot porok, da se bo naše neznosno sedanje stanje v dogledni bodočnosti izboljšalo in da bo naš krvavi dolg poravnal.

V tem smislu želimo našemu članstvu, čitateljem, sotrudnikom in naročnikom „Vojnega invalida“ ter vsem podpirateljem „Srečno novo leto“ v prepričanju in zavesti, da ni več daleč čas, ko se udejevtvijo naše pravice.

Upravništvo. Centrala. Uredništvo.

Ob novem letu.

I.

Da se ne izneverimo starim običajem, hočemo se ob novem letu tudi mi ozreti nekoliko nazaj ter skleniti račun za najbližjo preteklost. Potrebno pa je tudi, da si napravimo za novo leto nekak proračun dela, da si postavimo cilje in naloge, ki jih bomo v tem letu morali doseči, v kolikor nam bodo za to na razpolago potrebne moči in sredstva.

Predpogoj za dobrobit državljanov je urejena država. V tem oziru nam je preteklo leto prineslo dokaj izprememb, ki jih mora vsak državljan — Jugoslovan pozdravljati z veseljem.

Kakor mora gospodar, ki si hoče dobro urediti svoje gospodarstvo, ograditi najprej svoje posestvo, tako je tudi novo postajajoči državi potrebno, da dobi krog in krog sigurne meje. Realizacija mirovnih pogodb je ustvarila Jugoslaviji take, sicer okrnjene, a vendar za nekaj časa trdne meje, kaj je pospešilo toli potrebno konsolidacijo države na znotraj.

Glavna postavka med aktivni v bilanci preteklega leta je gotovo sprejetje ustave. Ni naša naloga, niti ni naš namen, da hvalimo ali kritikujemo, v koliko je ustava dobra oziroma slaba. To prepuščamo merodajnejšem činiteljem. Pozdravljamo pa ustavo, kot temeljni zakon, ki nam zagotavlja prve naše državljske pravice v precej liberalni obliki.

Manj srečno roko je imela naša vlada v finančni politiki. Devaluacija naše valute v zadnjih mesecih minulega leta je skoroda katastrofalno vplivala na naše gospodarske prilike. Ali je temu v toliki meri kriva vsled suše slaba le-

tina, ali protidržavna gonja nekaterih elementov in celih političnih strank, ali brezvestna špekulacija naših bank in različnih verižnikov, ali pa naši „dobri“ sosede, ki imajo v prvi vrsti interes, da ceno jedo jugoslovenski kruh in meso, ali pa so krivi vsi skupaj, tega nočemo raziskavati. Gotovo je, da stoji naša valuta vkljub vsem naporom, vkljub vsej dobri volji finančnega ministrstva, vkljub vsem odredbam in naredbam o poslovanju z valutami in devizami skrajno nizko in da vlada vkljub vsem naredbam o pobijanju draginje, o izvozu in uvozu itd. neznosna draginja, ki preti, da pritira državo na rob propada. Da bi nam leto 1922. posebno na tem polju prineslo potrebnega izboljšanja, je in mora biti vroča želja vsakega Jugoslovana.

Da se ne spuščamo preveč v podrobnosti, ki bi spadale sicer tudi še v naš zaključni račun, ki pa so vendar za nas bolj stranskega pomena, si oglejmo le nekoliko sadove naše socialne politike, ki nas gotovo v prvi vrsti interesira! V priznanje vodilnih mož moremo ugotoviti, da nam je kratka doba nekaj mesecev ustvarila socialne zakone, ki se morejo po svoji modernosti meriti z enakimi zakoni največjih in najmodernejših evropskih držav. Z raznimi zakoni se je zagotovila možnost eksistence gmotno šibkejših slojev. Z organizacijo bolniških blagajn se nudi pomoč obolelim, miren kotiček v starosti je zagotovljen v tozadavnem zakonu tudi vsakemu manuelnemu delavcu.

Nas specialno je socialna zakonodaja obdarila z novim invalidskim zakonom. Žal, da nam tu nedostaja prostora, da bi se mogli podrobneje baviti s tem zakonom in si od blizu ogledati vse njegove solnčne in senčne strani. To naj bo naloga posebnega članka! Omenimo naj le, da predvideva ta zakon zvišanje dosežaj itak minimalnih invalidskih prejemkov. To njegovo lastnost bodo gotovo mnogi trpeči tovariši pozdravili z zadoščenjem.

II.

Tudi glavno knjigo naše organizacije hočemo ob koncu leta pregledati, zaključiti in o delovanju položiti račun. Če smo, — in to moramo biti, — objektivni, lahko rečemo, da je naša organizacija izvršila v preteklem letu ogromno delo.

LISTEK.

Ivan Gruden:

Božič.

Po dolgih šestih letih sem srečal Petra Trpina zopet na ljubljanskih ulicah. Nisem ga spoznal in hotel sem mimo, kakor grem mimo toliko in toliko ljudi, ki smo jih že videli, pa smo jih pozabili, ali pa so se tako izpremenili, da nam je tuje postalo njih lice in oko.

Zrastla mu je bila brada, nagubalo se mu je bilo čelo in oči so mu bile motne, kakor bolne in objokane. Šel je počasi, na strani je nosil v žep vtaknjen, prazen rokav. Mimo sem hotel, pa je zaklical za menoj glas očitajoče in bolestno:

„Janez, ali me ne poznaš?“

Okrenil sem in spoznal sem Petra Trpina. Zmeden sem bil, skoraj me je bilo sram, svoje zamišljenosti in slabega spomina. Zavedal sem se tako dobro, da sem storil Petru krivico, četudi brez namena. Videl sem, kako težko mu je šla beseda, čutil sem, koliko očitavanja je bilo v njegovem vprašanju: „Janez, ali me ne poznaš?“

„Kaj si ti, Peter?“ sem vzkliknil, „Torej res nisi padel? Zdavnaj smo te že imeli za mrtvega. Tudi listi so tako pisali.“

Storil sem drugo krivico njegovi duši in bilo me je še bolj sram. Skoraj sem zardel.

„Škoda, da listi niso imeli prav, a tudi v tem slučaju so lagali, kot lažejo marsikdaj.“

„No, no, no“, sem ga tolažil, „ne govori tako obupno, saj ni, da bi se žalostil sedaj, ko po dolgih letih zopet vidiš domovino.“

„Pustiva žalost in domovino“, je odvrnil nekam grenko, „povej mi rajši, kako je doma in kaj počenjajo pri nas? Že tri leta nisem dobil nobenega sporočila, ne od očeta, ne od matere.“

Pa sem mu pripovedoval na dolgo in široko, kako neznosno je bilo pri nas med vojno, kako smo gladovali in čakali konca in s koncem tudi odrešenja. Ljudje so mrli kar kupoma, zapuščeni in sestradani, pa prišla je še ona španska kuga in je pobirala staro in mlado, zdravo in bolešno.

„Hočeš torej reči, da sta oba...“ je pripomnil, a ni si upal nadaljevati.

„Na žalost, oba sta umrla“, sem mu odgovarjal počasi ter trgaj besede in jih sekal, ka-

kor bi pripovedoval sam sebi o svojem rajnkem očetu, o rajnci blagi materi, ki ju ne bom več videl. Vedel sem, koliko solz je bila pre-jokala mati, koliko noči je prečul njegov oče samo radi njega, predno sta zatisnila oči. Znano mi je bilo, kako sta me s skrbi in s solzami v očeh izpraševala vselej, ko sem ju obiskal, kam naj se obrneta, da zvesta, če je še živ, če je že mrtev, če je zdrav, če je bolan njun Peter. Pa bilo je zaman poizvedovanje. Avstrijski rdeči križ jima je pač sporočil enkrat, da Petra pogrešajo že od julija 1917, a časopis je kmalu nato prinesel novico, da je Peter padel in ga več ne bo.

S komaj slišnim glasom je Peter dalje vprašal: „Kaj pa Dolenčeva Minka, ali se kaj moži?“

Hotel sem preslišati te njegove besede in sem pripomnil, da je pri nas mnogo novega, a o vsem se že še pogovoriva.

Vprašal sem ga, odkod prihaja in kdaj je došel v Ljubljano.

Molčal je nekaj časa, se obrnil hipoma proti meni, mi pogledal nezaupljivo v oči in rekel:

„Vem, da mi nočeš povedati, kaj je z Minko, bojiš se, ker veš, da sem jo imel rad in sedaj mogoče... ni več dekle, ali pa je...“

Po prizadevanju centralnega odbora se nam je posrečilo, da smo dvignili ugled organizacije do take stopnje, da jo sedaj oblasti priznavajo in upoštevajo kot prvo kompetentno oblast pri reševanju invalidskih zadev. S tem smo si pridobili vpliv pri tako važnih odločitvah v invalidskih vprašanjih, kot je n. pr. invalidski zakon, ki se je obravnaval in bil sprejet na podlagi osnutka, kakor ga je izdelala naša organizacija.

Da smo si mogli pridobiti tako moč, moramo predvsem pripisovati dejstvu, da se je stanovska zavest med našimi tovariši razširila in poglobila. Centralnemu odboru se je po mnogih naporih in težavah posrečilo, da je tudi v preteklem letu poklical v življenje mnogo novih, lepo se razcvitajočih poverjeništev in podružnic, ter tako zopet pomnožil in okreplil naše vrste.

V minulem se je uresničil tudi naš dveletni sen: v septembru je izšla prva številka našega lista, ki naj bo odslej informator za naše člane, glasnik naših zahtev, terjalec naših pravic in tožnik nam prizadetih krivic. Le kdor je že kdaj poizkušal kaj podobnega, ta ve, koliko vsestranskih žrtev zahteva izdajanje takega časopisa in zato moramo našemu osrednjemu odboru izreči svojo zahvalo, da se ni strašil nobenih zaprek, nobenih ovir, da se je neustrašeno in vztrajno lotil dela ter končno dosegel cilj, po katerem smo dolgo dobo prej zastoj stremeli. S priznanjem pa moramo omeniti, da so se tudi člani v velikem številu zavedali svoje dolžnosti ter so se nemudoma odzvali pozivu. Tekom dobrih treh mesecev je naše glasilo, ki se tiska sedaj v več kot 2000 izvodih, doseglo lepo število naročnikov, kar nam daje za bodočnost pogum, da ne omagamo in vkljub vsem težkočam z izdajanjem lista ne prenehamo, ker nam zanimanje za „Vojnega invalida“ spričuje, da je ta stanovski list v resnici potreben.

Pogled v ekshibitni zapisnik nam priča, kako velikemu številu članov je organizacija v zadnjem letu pripomogla do delne ali celotne življenjske prekrobe, kolikim je v potrebi pomagala z dobrim nasvetom ali pa tudi z gmotnimi sredstvi, kolikor je to bilo v njenih močeh. S prizadevanjem organizacije sta se osnovala invalidska doma v Celju in Ljubljani, kjer imajo in bodo našli bedni invalidi uteho in človeka vredno življenje.

Še en važen dogodek je, ki ga moramo kot verni kronisti beležiti med aktiva pravkar minulega leta. Po mnogih neuspešnih poizkusih se je vendarle našla formula, na koje osnovi se je slednjič izvedlo ujedinjenje vseh invalidskih organizacij v kraljevini. Nedvomno je to velik korak naprej k končni rešitvi invalidskega vprašanja, ker je s tem dobilo udruženje tako moralno moč, da morajo vsi merodajni faktorji računati z njim. Nam pa nudi to udruženje zadostno jamstvo, da moremo svojim upravičnim zahtevam dati jako moralno oporo, — argument, ki ga nikakor ne smemo zametavati.

Seveda čaka našo organizacijo v novem letu še mnogo dela, dasi vemo, da tudi s tem naš program še ne bo izčrpan.

Predvsem moramo v vseh invalidih vzbuditi zavest, da smo in da hočemo biti vredni člani človeške družbe, ne pa da smo le paraziti na njenem telesu. Zato bomo morali rešiti še ve-

liko nalogo in mnogim svojim tovarišem pokazati pot, ki vodi do upravičenosti k tej zavesti. — Nekaj tovarišev je še, ki jim bo treba preskrbeti primerne eksistence, bodisi da se jim s posredovanjem organizacije podeli primerna služba, bodisi da se jim oddajo različne prodajalne in zaloge monopolnih predmetov ter jim tako omogoči potrebni zaslužek. Delanezmožne invalide bo treba preskrbeti v invalidskih domih, ki se bodo morali še ustanoviti, kolikor bo pokazala potreba. Za bolne člane se bodo morala osnovati različna zdravilišča in zdraviliški domi po toplicah itd.

Da bo mogla organizacija uspešno reševati to najvažnejšo svojo nalogo, potrebovala bo različna sredstva, ki jih danes še nima ali pa jih ima v premajhni meri. Eno takih sredstev je natančna statistika vseh invalidov, vdov in sirot. Vsi poizkusi, da bi se doslej sestavila taka statistika niso rodili sadu. Zato bi bilo želeli, da bi nadaljni taki poizkusi rodili več uspeha. K temu bo seveda najprej potrebno, da se izvede organizacija do podrobnosti in vseh krajih, kjer je zadostno invalidov, pa doslej organizacije še ni. Za tako organiziranje pa bo potrebno veliko gmotnih sredstev. Naloga osrednjega odbora bo torej predvsem, da si zagotovi nove vire dohodkov. Gotovo je to še godba bodočnosti, da bi hoteli govoriti o ustanovitvi lastne banke po vzorcu čeških in za njimi naših dobrovoljcev: vendar pa bi bilo gotovo umestno, da bi se to vprašanje vendar le začelo prereševati in o njem vsaj resno razmišljati. Z že provedenim monopoliziranjem oddaje kino-koncesij od strani naše organizacije se bodo dohodki organizacije gotovo precej zvečali, vendar je dvomljivo, da bodo za vse potrebe zadostovali.

Vsi premišljajmo, kako bi si mogli pomagati! Za vsako dobro misel, za vsak dober nasvet bodo hvaležni najnesrečnejši med nesrečnimi, hvaležno pa bo tudi uredništvo „Vojnega invalida“.

Dolžnost vsakega izmed nas je, da pomagamo skupnosti, ker le tako bo ob času potrebe tudi skupnost dolžna, da nam pomaga! Zato si ob novem letu izberimo za svoje geslo: „Združimo vse moči v boju za svoje pravice!“

Nekaj o načrtu invalidskega zakona.

Da seznanimo naše naročnike z novim invalidskim zakonom, o katerem so že poročali dnevni časopisi, da je stopil po odobritvi v zakonodajnem odseku, kot začasni zakon s 1. januarjem v veljavo, bomo priobčili v odlomkih načrt tega zakona, kakor je bil sprejet na konferenci v oktobru l. l.

Ko bo ta začasni zakon objavljen v „Službenih novinah“ in „Uradnem listu“, se bomo bolj obširno pečali z njim. Upamo, da se bo članstvo v lastnem interesu zanimalo za to in podalo svojemu vodstvu stvarne nasvete in predloge, kako naj postopa v slučaju potrebnega izboljšanja onih členov (§§), ki se bodo brez-

Pa sva krenila.

Naročila sva vina in jedi. Jedel je malo, pil mnogo in strastno. Kar nalival se je. Jezik se mu je razvezal in govoril je mnogo, tupatam zmedeno:

„Vidiš“ je rekel, „ta roka, ki je nimam, me boli; boli me vsak dan bolj in danes mi je nezno. Vedel sem sicer že v ujetništvu, da posestvo ne bo moje, ker sta oče in mati rajši imela Pavleta. Pa vendar sem se tolažil, češ, izučeni mizar sem, toliko bom kljub izgubljeni roki lahko delal, da bom pošteno živel in se dostojno oblačil. Mislim sem samo še na Minko, če je še živa, če je še moja, in če bo še hotela za moža mene — invalida. Pa kadar sem pogledal svoj prazen rokav, ko sem ogledoval svojo zdravljeno štulo, me je zbolelo v dno srca. Kaj bo rekla, kako bo razočarana Minka, ko me ugleda... In domišljaj sem si in se tolažil, češ, tudi med ženskami so junakinje, tudi Minka je taka. Nobenega pisma nisem več dobil od nje, pa sem si lagal, kakor si laže človek, ki išče tolažbe: Minka mi piše, če ne vsak teden, pa vsak mesec, vsako leto, gotovo mi piše, a pošta je neredna, pisma ne dospejo na svoj naslov, se izgube. Tako so minila skoraj tri leta, tri leta

dvomno izkazali za sedanje razmere nesprejemljivi.

SPLOŠNE ODREDBE.

Člen 1.

Vojni invalidi in družine v vojni službi ali v vojni padlih, umrlih ali pogrešanih vojakov, kakor tudi drugi civilni vojni invalidi in družine vojnih žrtev imajo pravico do državne zaščite in pomoči z ozirom na odredbe tega zakona.

Člen 2.

Koga se priznava kot vojnega invalida?

Kot vojni invalidi se priznavajo v smislu tega zakona one osebe, katere so vršile vojno dolžnost v eni izmed onih držav, ki so sedaj v celoti ali deloma sestavni del kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ter so državljani te kraljevine; nadalje one osebe, ki so kot dobrovoljci ali vstaši (četaši) v Srbiji in Črni gori, ali v kateri zavezniški državi ali v vojski kraljevine SHS v službi ali vsled iste zadobili poškodbe ali bolezen, ali se jim je ta poslabšala tako, da se je njihova sposobnost za splošno pridobitveno delo zmanjšala najmanj za 20%.

Tuji državljani imajo pravico na državno pomoč, če so služili kot dobrovoljci v vojski kraljevine Srbije in Črne gore, ali v vojski kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev in izpolnjujejo pogoje prvega odstavka tega člena, ter ne uživajo nikake pomoči od države, kateri pripadajo.

Člen 3.

K vojnim invalidom se prištevajo tudi one osebe obojega spola, ki so bile mobilizovane ali ne, so pa bile zaposlene in so izvrševale posle za vojne namene, ter so vršile svojo službo vsled vojnih operacij pretrpele isto kot osebe navedene v členu 2., pri čemur se pa ne upošteva poslabšanje bolezni.

Člen 4.

Kot vojni invalidi se smatrajo tudi one osebe, ki jih je sovražnik vjel in so v vjetništvu postale nesposobne.

Osebe, ki so se namenoma predale sovražniku, nimajo pravice na državno pomoč, razun, če so se iz čuta rodoljubja predale srbski, črnogorski ali kateri zavezniški vojski, oziroma vojski kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Člen 5.

Koga se priznava kot civilnega invalida?

Kot civilni invalidi se smatrajo one osebe obojega spola, ki so med vojno postale nesposobne kakor vojni invalidi, kot civilne vojne žrtve pa one osebe, ki so umrle ali se pogrešajo in sicer:

1. vsled nesrečnega slučaja ob priliki vojnih operacij (bombardovanja, metanja bomb, eksplozij min, spuščanja plinov, torpedovanja in sličnega);

2. vsled sovražnikovega nasilstva iz vojaških ali političnih razlogov ali vsled grozodejstev (deportacije, evakuacije, konfinacije, internacije, kot talci ali tlačani, vsled mučenja, batljanja, posiljenja, vsled ustrelitve, zapuščanja na morju in slično).

„Ni umrla“ sem odgovoril malomarno, kakor bi njega Minka ravnotako malo brigala kakor mene.

„Torej če ni umrla, se je poročila. Koga pa je vzela?“ je vprašal nepotrpežljivo in razburjeno.

„Tedaj tebi ni prav nič znanega, res ničesar ne veš, ali pa se šališ“.

„Nič mi ni znanega. Koga je vzela povej!“

Vedel sem, da ga bo to zadelo najhujše in sem mu pripovedoval, kako rada ga je imela Minka, kako je težko pričakovala njegovega povratka, a nazadnje se je udala usodi in se čisto izpremenila. Postala je vesela, razposajena, za žensko celo malo preveč. In ljudje so različno še petali o njej. Ko je bilo pri Dolenčevih nastanjenih nekaj mladih madjarskih oficirjev, je začela z njimi veseljačiti in ponočevati, in vsa vas se je zgražala nad njo.

Ko pa je prišel prevrat, se je poročila.

„Koga je vzela?“

„Tvojega brata Pavleta“.

„Ali greva malo v gostilno“, je odgovoril na to, ni da bi se pogovarjala tu na cesti. Preveč je ljudi in ropota“.

laži, tolažbe, razdvojenosti in trpljenja. Ah, danes me boli tale roka, res me boli. Prokleta usoda, da mora človek zaznamovan hoditi po zemlji, ko bi se mu lahko godilo dobro, ko bi bil lahko samsvoj gospodar, zdrav in močan, mož na svojem domu, enakovreden človek med enakovrednimi ljudmi. Pa kričijo ljudje, ki so srečni in siti: Domovina! Domovina! Lahko je tako vpiti onim, ki jim domovina polni trebuhe, grenko je nam ob misli nanjo, ki smo zanjo tvegali in žrtvovali zdravje. Ej, ta prokleta roka, kako me danes muči, kako so črne moje misli. In ta vražji Pavle, mnogo zla sem pretrpel radi nje-ga v mladosti, a sem mu odpustil. Za slučaj, da se vrnem, mi je zaigral tudi tole. Res je mogoče, da je Minka zašla na blodna pota, toda povem ti, Janez, rad jo imam še vedno, a grenko mi je v srcu. Zame ni več doma in ne strehe pod mojim rojstnim krovom. A enkrat ga hočem še videti, pogledati grem“.

Zaškripal je z zobmi in umolknil.

* * *

(Konec prihodnjic.)

Člen 6.

Vse pravice vojnih invalidov imajo tudi osebe, ki niso bile obvezane služiti v vojski, so pa na podlagi posebnega naloga ali odobrenja — v vojski sovražnikov kraljevine Srbije ali Črne gore samo na podlagi naloga — spremeljale vojsko v vojni in pretrpele isto kakor osebe pod členom 2.

Člen 7.

Pravico na državno zaščito in pomoč nimajo one vojne osebe, ki so nesposobne in družine onih, ki so se kot dobrovoljci javili na vojno proti Srbiji in Črni gori ali oni, ki od sedaj naprej služijo kot dobrovoljci v vojski, ki je sovražna kraljevini SHS. Enako se ne priznava pravica na državno zaščito in pomoč onim vojnim in civilnim osebam, ki so med vojno nasilno postopale s pripadniki naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev, ali pa so poškodovale njih imetje.

Člen 8.

Samopoškodba ali hotè povzročena bolezen z namenom, da se odtegne izvrševanju vojne dolžnosti, izključuje pravico do državne zaščite in pomoči.

Poškodba ali bolezen zadobljena povodom vojne službe, toda v trenutku, ko je nekdo nameraval ali je že izvršil zločin proti državi, ne daje pravice na državno zaščito in pomoč.

Odredbe prvega in drugega odstavka tega člena se ne nanašajo na one osebe, ki so izvršile gori navedena dejanja kot obvezniki sovražnih vojsk z namenom, da se izognejo izvrševanju vojne dolžnosti v vojni proti kraljevini Srbiji, ali njenim zaveznikom.

Člen 9.

Za vojne invalide se ne priznavajo oni, ki se ponesrečijo vsled nesrečnega slučaja, ko se nahajajo doma na dopustu. Izvzete so osebe, ki so dobile dopust za obdelovanje zemlje.

Člen 10.

Koga se prišteva k družini?

K družini se prištevajo: zakonita žena, zakonski in priznani nezakonski, ter tuji za svoje vzete otroci in pastorki.

Razen teh družinskih članov imajo pravico na državno zaščito in pomoč:

starši in prastarši padlega, umrlega ali pogrešanega, kakor tudi bratje in sestre, če so siromašni in za delo nesposobni, ter so živeli skupno z njim pred dogodkom, ki jim daje pravico na državno pomoč in sicer ako jih je on vzdrževal.

Družine pogrešanih vojakov, ter pogrešanih civilnih oseb, ki so bile odvedene od sovražnika, ali pa so izginile za časa okupacije, imajo pravico na državno pomoč, če od poročanca v roku enega leta po sklenjenem premirju ni dospela nobena zanesljiva vest.

G l a v a II.

Vrste državne pomoči.

Člen 11.

Pomoči, ki jih daje država so:

- A) Invalidom:
1. brezplačno zdravljenje;
  2. oskrbovanje s protezami in drugimi ortopedičnimi pripomočki;
  3. strokovna izobrazba;
  4. posredovanje za preskrbo dela;
  5. podpore in posojila za pričetek ali izboljšanje samostojnega zaslužka;
  6. brezplačna vožnja;
  7. invalidnina in dodatki.
- B) Družinam padlih, umrlih in pogrešanih vojakov in umrlih invalidov, ter civilnih vojnih žrtev:
1. invalidnina in dodatki;
  2. strokovna izobrazba;
  3. posredovanje za delo.
- C) Staršem, bratom in sestram: denarna podpora.
- D) Društvom oseb pod toč. A), B) in C) in ustanovam, ki skrbe za te osebe:
1. denarna podpora;
  2. razne prednosti.

G l a v a III.

Brezplačno zdravljenje.

Člen 12.

Pravica do brezplačnega zdravljenja in zdravlil je dosmrtna za vse poškodbe in bolezni, ki jih je zadobil vojni ali civilni invalid, ali ki so se mu poslabšale vsled vojne službe, ali povodom iste, kakor tudi za vse komplikacije, ki se v teku časa iz njih razvijejo.

Za poškodbe, ki so se ugotovile o priliki razrešitve vojaka vojaške dolžnosti, ter za bolezni in komplikacije poškodb in bolezni, ki nastanejo za časa izvrševanja vojne dolžnosti, ali v roku od 12 mesecev, ko je vojak dokončal vojno dolžnost, predpostavlja se, da so posledice izvrševanja vojne dolžnosti. Ta predpostavka ne velja za osebe iz čl. 3. in 5. tega zakona.

Osebe s 70% nesposobnosti in več imajo pravico na brezplačno zdravljenje vseh bolezni.

Pravico na brezplačno zdravljenje imajo tudi civilne osebe iz čl. 6. za take poškodbe ali bolezni, ki so jih zadobile, ali ki so se poslabšale vsled nesrečnega slučaja o priliki vojnih operacij ali vsled neprijateljskih grozodejstev.

Člen 13.

Pregledovanje, ambulatorično zdravljenje in odpošiljanje invalidov na zdravljenje bodo izvrševali pristojni občinski ali državni zdravniki.

Člen 14.

Za časa zdravljenja v bolnicah, sanatorijih in kopalniščih imajo invalidi — redovi, podoficirji in civilni vojni invalidi pravico do oskrbovanja v najnižjem razredu, oficirji pa in osebe iz člena 36. v prvem višjem razredu. Invalidi smejo zahtevati tudi oskrbovanje višjega razreda, kakor jim pripada po njihovem činu, toda v tem slučaju plačajo razliko sami. V bolnicah in sanatorijih ali zdraviliščih, ki jih ni določil pristojni zdravnik, se invalid lahko zdravi, toda na lastne stroške. Tuberkulozni invalidi imajo brez ozira na čin pravico na oskrbovanje v I. razredu.

Važno glede nadaljnjega izplačevanja dodatkov k pokojninam. (Iz dopisa inv. odseka.) Po čl. 21. zakona o invalidih z dne 15. decembra 1921 se ustavi s 1. januarjem 1922 izplačevanje dodatkov k pokojninam: 1. za invalide, ki jim je bilo povodom zadnjega pregleda priznano manj kakor 50% invalidnosti in sicer za njihovo osebo in za otroke; 2. za vse invalide dodatek za dva otroka, tako da jim ostane le za tretjega in nadaljne otroke izpod dopoljnega 16. leta; 3. za vse vdove brez otrok, ki so mlajše kakor 45 let in sposobne za delo; morebitno nesposobnost morajo dokazati z nekolkovanim izpričevalom, ki ga izda brezplačno uradni zdravnik; 4. za vse invalide brez ozira na % in število otrok ter za vse vdove brez ozira na število otrok, ako plačujejo več kakor 30 dinarjev neposrednega davka (po odmeri davkov za finančno leto 1920/21).

* * *

Pripomba. K zgornjemu dopisu načelstva inv. odseka v Ljubljani nam je poslal isti odsek še sledečo brzojavko ministrstva za socialno politiko: V zvezi z našo brzojavko št. 77713 od 26. dec. 1921 se naroča, naj se vse tako uredi, da bodo oni invalidi in vdove, ki imajo pravico na dodatke, v januarju faktično prejeli vse, kar jim pripada. 1. Invalidi z manj kot 50% nimajo pravice na dodatke niti za sebe niti za otroke izpod 16 let. Invalidi z od 50% naprej imajo pravico na dodatke za otroke izpod 16 let. Ti invalidi imajo pravico na dodatke po 8 oziroma 10 Din in sicer le za tretjega in nadaljne otroke izpod 16 let. 2. Invalidom s 50% in več naj se izplačajo dodatki tudi v takih slučajih, v katerih se ne more takoj ugotoviti, če plača čez 30 dinarjev neposrednega davka, h kateremu se ne prišteva invalidski, pokojninski in osebni davek. Za slučaje, pri katerih se bo pozneje ugotovilo, da nekdo plača čez 30 Din neposr. davka, se mora odtegniti preveč izplačani znesek pri nadaljnjih izplačilih. To velja tudi za vdove, ki imajo sicer pravico na dodatek, ne ve pa se, če plačajo čez 30 Din neposr. davka. 3. Za vdove brez otrok in izpod 45 let velja točka 3. zgornjega dopisa.

* * *

Načelstvo invalidskega odseka nas naproša, da obvestimo naše čitatelje in članstvo naše organizacije, naj se začasno ne vpošilja tozadevno nikakih prošenj in naj se opusti osebne intervencije, ker s tem se bo nakopičeno delo še bolj zavlačevalo. Z ozirom na to, da se v tem vprašanju križajo mnenja in razne depeše, priobčujemo za danes le to, kar nam je imenovani odsek sporočil, prihodnjič pa bomo izrekli tudi mi našo sodbo in obsodbo nad takim brezglavim postopanjem.

Uredništvo.

URADNI RAZGLASI.

RAZPIS.

Odda se mesto višjega paznika in več mest paznikov v moški kaznilnici v **Mariboru**. Pravilno kolkovane in opremljene prošnje, ki morajo biti svojeročno spisane, naj se vložijo najkasneje do dne

3. februarja 1922.

pri višjem državnem pravdnistvu v Ljubljani, in sicer po službeni poti, ako so prosilci v državni službi.

Prosilci, ki še niso v državni službi, morajo izkazati znanje slovenskega jezika v govoru in pismu: prošnji morajo priložiti rojstni in domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, npravnostno izpričevalo in uradno izpričevalo državnega zdravnika, da so za zaproseno službo sposobni. Končno morajo izkazati, da so izpolnili aktivno vojaško dolžnost ali pa da so je trajno oproščeni.

Opozarja se, da more biti imenovan za višjega paznika le oni, ki je po šestmesečni zadovoljivi poizkusni praksi v moški kaznilnici ali v jetnišnici ali ki je po dobrem dveletnem službovanju kot paznik z dobrim uspehom prebil preizkušnjo o službenih predpisih.

RAZPIS.

Odda se mesto pisarniškega oficijanta, oziroma pisarniškega pomočnika, pri okrajnem sodišču v Cerknici, odnosno pri drugem sodišču, kjer bi se tako mesto izpraznilo po objavi natečaja ali po premestitvi. Pisarniški oficijant bo prejemal letno plačo 5200 K in draginjsko doklado dnevno po po 50 K 60 v, pisarniški pomočnik pa dnevno po 2 K 65 v in draginjsko doklado dnevno po 56 K.

Pravilno kolkovane in opremljene prošnje, ki morajo biti svojeročno spisane, naj se vložijo najkasneje do dne

18. januarja 1922.

pri okrajnem sodišču Cerknica.

Prosilci, ki še niso v državni službi, se morajo izkazati s šolskimi izpričevali, da so dovršili ljusko šolo in da so zmožni slovenskega jezika v govoru in pisavi; tudi morajo svoji prošnji priložiti rojstni in domovinski list, npravnostno izpričevalo in uradno izpričevalo državnega zdravnika, da so za zaproseno mesto sposobni. Končno morajo izkazati, da so izpolnili aktivno vojaško dolžnost ali pa da so je trajno oproščeni.

Prosilci s prvim pisarniškim izpitom in oni, ki so večji strojepisju in slovenski stenografiji, imajo prednost.

Ker se oddado tudi mesta, ki se morda izpraznijo po objavi natečaja ali po premestitvi, naj invalidi v svojih prošnjah izrečno navedejo vsa mesta, za katera prosijo, ako bi se izpraznila.

Vojni invalidi se glede na zgorajšna razpisa opozarja na naredbo celokupne Narodne vlade z dne 20. novembra 1918, št. 115 Ur. l. Za take se priznavajo le oni, katerih zmožnost za delo se je vsled poškodb, dobljenih v vojni, zmanjšala najmanj za 20 odtotkov. Invalidnost morajo izkazati z izvidom nadpregleda, izdanim po eni li drugi pukovski okružni komandi (komandi vojnevo okrožja) naše države.

Razpisi tobačnih trafik.

Fin. okr. ravn. v Ljubljani je razpisalo dne 12. dec. 1921 16 trafik (Ur. list št. 152 od 23. decembra 1921) in sicer: v področju fin. kontrole **Ljubljana I dve**: Tomačevo št. 32 in 56 (združenje); v področju fin. kontrole **Ljubljana II eno**:

Karlovska cesta št. 30; v področju fin. kontrole **Jesenice štiri**: Koroška Bela št. 7 in 61 (združenje) in Bled št. 65 in 151 (združitev); v področju fin. kontrole **Kranj eno**: Stražišče 95; v področju fin. kontrole **Kočevje dve**: Pibnica št. 54 in Vel. Lašče št. 61; v področju fin. kontrole **Mokronog dve**: Vel. Gaber št. 46 in Breg št. 7 (združitev); v področju fin. kontrole **Cerknica tri**: Kozarišče št. 16 in 29 (združitev) in v Cerknici št. 272.

V razglasu so natančno navedeni vsi pogoji za vlaganje ponudb, ki se morajo poslati na fin. okr. ravnateljstvo do dneva, ki je določen kot zadnji termin.

Natančnejši podatki glede donosa prodaje in termina, do katerega se morajo vložiti prošnje se dobe pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani in pri zgoraj navedenih pristojnih okrajnih upravah fin. kontrole.

Fin. okr. ravn. v Mariboru je razpisalo dne 2. januarja t. l. **18 trafik** (Ur. l. št. 3 od 10. januarja 1922) in sicer: v področju fin. kontrole **Maribor eno**: Log št. 9; v področju fin. kontrole **Celje šest**: Trnava št. 41, Višnja vas št. 30, Sv. Peter, Zagrad št. 67 in Sv. Pavel št. 14 in 21 (združenje); v področju fin. kontrole **Brežice dve**: Brežice št. 25 in Dečna sela št. 32; v področju fin. kontrole **Rogatec eno**: Dobrina št. 44; v področju fin. kontrole **Slovenjgradec dve**: Velika Mislinja št. 21 in 48 (združitev); v področju fin. kontrole **Murska Sobota tri**: Gornja Lendava št. 5, 12 in 160 (združitev); v področju fin. kontrole **Dolnja Lendava tri**: Črensovci št. 3, 7 in 117 (združitev).

Ponudbe za zgoraj razpisane trafike se morajo vložiti najkasneje do 24. t. m. na fin. ravn. v Mariboru.

Vsi podrobnejši podatki, na katere se je ozirati pri predlaganju ponudb na predpisanih obrazcih, so glede vsake trafike razvidni iz celotnega natečajnega razglasa, ki je nabit na uradni deski fin. okr. ravn. v Mariboru in pri pristojnih občinah.

Invalidi in vdove smejo namesto jamščine položiti jamstveno izjavo invalidskega odseka v Ljubljani.

Odprto pismo

gospodu ministru za socialno politiko.

Gospod minister! Žalostne posledice svetovne vojne so zadale našemu ljudstvu hude udarce. Med tem, ko se vojni dobičkarji, verižniki in ljudski izkoriščevalci, valjajo v mehkih pernících in razkošju, životarijo danes tisoči delavnega ljudstva — tistega ljudstva, ki se je dolgi pet let mučilo v strelnih jarkih, v vedni nevarnosti za svoje življenje in ki je zmrzovalo in gladovalo — v svobodni demokratični državi, v vagonih, zaduhlih podstrešnih in vlažnih podzemeljskih izbah — vse po zaslugi tistih, ki so si na žuljih revnega ljudstva, prisvojili pravico, odločevati o njegovi usodi.

Nasprotno pa gospoda, ki je bogato obložena z denarjem, zaseda najlepša in obsežna stanovanja, v katerih bi našlo lahko 4 ali 5 družin človeško bivališče. Ta gospoda pa nima toliko družine, da bi potrebovala taka stanovanja. So bančni ravnatelji, ki ustanavljajo celo nove banke, pa so sami — brez družine, a vendar zasedajo stanovanja po 6 ali 7 sob, poleg tega pa seveda vzdržujejo tudi krasna stanovanja svojim metesam. Gospodje se smejejo, ker imajo denar — in ker imajo denar, tudi oblastva nimajo moči, da bi povedala gospodi, da je za samce določena ena ali dve večjemu sobi.

Imamo stanovanjske uredbe, državne stanovanjske urade in sosvete, kateri pa popolnoma nič ne skrbe za stanovanjske zadeve revnega ljudstva. Inozemci, Wranglovci, verižniki itd. imajo posebno srečo, ali pa dobro protekcijo pri nakazovanju stanovanj.

Meseca novembra l. l. je prišel iz Carigrada s svojo družino Wranglovec, baje uslužben pri dravski diviziji, kateremu se je posrečilo v dveh ali treh dneh dobiti v središču Ljubljane v Gradišču št. 14 lepo in obsežno stanovanje!

Gospod minister! Naše družine pa, ki bi naj živiale vse državljanske pravice, **zmrzujejo** na cesti brez stanovanja!

Kolizej na Gosposvetski cesti je tudi hiša najeminske blagodarnosti, katera že zdavnaj spada pod kontrolo. V Kolizej se je dne 28. novembra l. l. vselil novi upravitelj g. **Legat Valentin**, ne da bi stanovanjski urad o tem kaj vedel. Ta gospod, pa se ni zadovoljil s stanovanjem, ki je za njega določeno, temveč polastil se je brez odobrenja sta-

novanjskega urada še enega stanovanja v isti hiši vrata št. 18, sestojčega iz sobe in kuhinje, z izgovorom, da potrebuje pisarno.

V tej hiši so tudi ljudje, ki spadajo že zdavnaj iz Ljubljane, na njih mestu bi se pa lahko poskrbelo več drugim družinam prostore, ki čakajo na nje že leta in leta.

Uradovanje ljubljanske stanovanjske komisije je prav pohvale vredno. V zadnjih časih nima stranaka niti vstopa v to svetišče, vrata ti pred nosom zaprejo. Jadikovanje ne pomaga nič! Vse se rešuje pismeno. Pristojbine na kolekih pa so tako visoke, da bi človek lahko živel od tega denarja precej časa.

Da je to res, Vam hočem gospod minister v naslednjem orisati uradovanje državnih uradnikov, ki so Vam, gospod minister, podrejeni.

Podpisani sem dne 23. aprila l. l. vložil pri ljubljanski stanovanjski komisiji prošnjo za priselitev in nakazilo stanovanja v Ljubljani. Dne 17. maja l. l. sem vložil na isti urad grozilno pismo, katerega sem sprejel od mojega prejšnjega hišnega gospodarja v Zidanem mostu, da moram do 21. maja l. l. izprazniti stanovanje. Priložil sem tudi pismeni predlog za neko stanovanje, sestojče iz ene sobe in kuhinje. Po dolgem času sem dne 9. julija l. l. prejel odklonilni odlok, v katerem se mi naznanja, da se mi stanovanje ni nakazalo. Dne 10. julija l. l. sem vložil priziv. Dne 18. julija l. l. sem dobil poziv, da plačam za priziv 32 kron. Moj priziv je stanovanjski urad poslal šele 3. avgusta l. l. pod št. 2493/21. poverjeništvu za socialno skrb v Ljubljani. Po dolgem času sem končno zvedel, da je poverjeništvu za socialno skrb tozadevne akte, šele 12. novembra l. l. nerešene pod št. 13330/21. vrnilo l. inštanci, državnemu stanovanjskemu uradu, da vnovič sklepa o moji prošnji.

Dne 21. novembra l. l. sem ponovno vložil urgenco na stanovanjski urad, v kateri sem jasno orisal moj položaj, sklicujoč se na 35 odstotno invalidnost, pretekli čas moje prve vložitve, bolezen moje žene in otrok, kakor tudi stanje sobice, v kateri se sedaj nahaja moja družina. V isti sem v treh točkah zahteval svoje pravice in se skliceval na svoje delo, oziroma službo v Ljubljani, ki mi je edini zaslužek, ker mi je tudi nemogoče prenašati stroške dvojnega gospodinjstva.

Zaprosil sem pomoč pri sedanjem županu gospodu dr. Periču — a vse zaman.

Dne 14. decembra l. l. sem sprejel vnovič grozilno pismo od nekega društva v Zidanem mostu, da moram najdalje do 20. t. m. izprazniti sobico, ker je to društvena sobica — 4 m dolga in 2 in pol metra široka, brez štedilnika za kuho, slaba okna, brez stranišča in vode. Vhod v sobico je po visokih železnih stopnicah, na katerih je vsled padca zgubila neka žena življenje.

Nepobitno je, da ta sobica ni za stanovanje, ampak k večjemu za kako jedilno shrambo in nemogoče mi je torej pustiti še nadalje svojo družino v tem prostoru, v kateri ji iz zdravstvenih in higijskih ozirov prete nevarnost.

Krivica, ki se mi godi, je vnebovpijoča in obračam se na Vas, gospod minister, da ublažite razmere, ki se dajo ublažiti! Če se bode za revno ljudstvo temeljito zavzeli in nekoliko stopili na prste ošabnim verižnikom, ki se šopirijo v krasnih stanovanjih, se boče tudi stanovanjska zadeva za ljudstvo temeljito rešila.

Dejstvo je, gospod minister, da revno ljudstvo nima zaščite, da se ga vsestransko izkorišča in izžema. Prošnje reveža so kakor glas vpijočega v puščavi.

Apeliram, gospod minister, na Vas, da energično ukrenete, da dobi tudi uboga ljudska para svoje pravice. Naj se ne tehta pravica z bogastvom, temveč z delom. V svobodni, demokratični državi živimo in pod nobenim pogojem ne sme veljati geslo: „Kolikor imaš, toliko veljaš“.

Meznarič Ivo, vojni invalid.

Ko priobčujemo zgornje odprto pismo našega tovariša, objavljeno že v ljubljanskem „Novem Času“ od 2. t. m., moramo priznati, da je to žalostna usoda vojnih žrtev in tembolj krivična, če pomislimo, da je posledica neopravičljive popustljivosti oblati, katerim je bilo poverjeno stanovanjsko vprašanje.

Ni nobena tajnost, marveč vsakdanje ogorčeno obsojanje postopanja tega urada ker je nepobitno dokazano, da imamo v Ljubljani še vedno veliko številno oseb, ki ne poznajo nikake stiske in stanovanjske bede in tudi takih, ki popolnoma neupravičeno zasedajo domačim prepotrebna stanovanja in obratne prostore.

Gospodi, kateri se je poverilo vodstvo občinske stanovanjske komisije, toplo priporo-

čamo, naj ne hodi pota prejšnje komisije, marveč da energično zastavi svojo moč v korist upravičenih in najpotrebnejših.

Slovenski vojni invalid je dokazal v preteklih treh letih svojo čezmerno potrpežljivost, vpoštevanja vredno uvidevnost in moško razsodnost s svojim naravnost občudovanja vrednim samozatajevanjem, kar je brezdvomen dokaz njegove državljanske zavesti.

Moti se, kdor misli, da je slovenski invalid prezrl gibanje dunajskih, rimskih, beogradskih, zagrebaških in drugih svojih tovarišev po usodi grozne svetovne vojne, toda vse to ga ni zavedlo do nasilnega nastopa, dasiravno so mu državne in avtonomne oblasti nudile dovolj izživalnega povoda.

Državna in avtonomna uprava ter javnost morajo priznati, da smo do danes ohranili svojo resnost in razsodnost v najtežjih prilikah, da celo večina v naravnost neverjetnih življenjskih težkočah.

Vse prizadete in merodajne upravitelje naše usode najresnejše opominjamo!

Čuvajte in poslušajte nas, ker je to Vaša dolžnost hvaležnosti nasproti Vašim, sedaj nepriznanim zaščitnikom. **Vaša dolžnost do države**, ki Vam je priskrbela z našo dragoceno krvjo in smrtjo to, kar danes uživata pod njenim okriljem. **Uredništvo.**

Vojni slepci, nahajajoči se v ljubljanskem zavodu za slepe, nam pošiljajo sledečo pritožbo:

Za novo leto se nam je obetal, da dobimo boljše hrano, sedaj pa, kakor da bi se hoteli norčevati iz nas, nam nudijo še slabšo, da ne rečemo naravnost neužitno in še to nezadostno.

Kdo bi si upal trditi, da je v naši bogati državi tako pomanjkanje živil, da bi ne zamogli postreči petim vojnim slepcem s tečno in zadostno hrano ter ob praznikih privoščiti nam tudi kak priboljšek?

V srce nas zabode v dobri veri izrečena tolažba dobrosrčnih ljudi, ki nam pripovedujejo, koliko se dnevno nabira za nas in mi jim to radi verjamemo, ker ne moremo obsojati celi svet, da je neobčutljiv za naše gorje. Resnica pa je ta, da mi nismo nikoli deležni dobrot, ki so po večini vendar le nam namenjene.

Vprašamo torej, kje je tukaj vzrok, da se z nami tako ravna?

Prosimo pojasnila in odpomoči.

(Sledi pet podpisov.)

(Op. ured.) Gospodi, kateri je državna uprava poverila skrb in nego najnesrečnejših vojnih žrtev, ki so še nedavno videle solčne žarke in pošteno služile domovini in sebi, kličemo edino to.

Pustite drugim, če so vaša srca okamenela! Ne varajte iskrene plemenitosti onih, ki so jo še ohranili, z vašo navidezno plemenitostjo.

Dobro nam je znano, da državna uprava ravno pri tem ne stiska rok in maši ušes, napaka je mogoča le v tem, da je njeno zaupanje v vašo srčno vzgojo neumestna.

Tudi javnosti ne odrekamo v tem oziru našega priznanja in želimo le, da bi se v še večji meri oddolžila našim, od vojne usode najtežje prizadetim tovarišem. **Uredništvo.**

PROŠNJA.

Vojni slepec Petek Josip se obrača z vljudno prošnjo na dobrosrčno občinstvo za podaritev harmonike oziroma za denarne prispevke v svrhu nabave iste.

Darila sprejema tajništvo ljubljanskega poverjeništvu v pisarni centrale — Št. Peterska vojašnica, soba št. 3 pritličje.

Redni občni zbor centrale

33 vrši

29. januarja 1922.

Delegatska anketa pa 28. t. m.

Odgovorni urednik: Berglez Srečko.

Tisk tiskarne J. Blasnika nasl., v Ljubljani.